

Het ACV wil het belang van de index onder de aandacht brengen, het draagvlak ervoor versterken, maar ook de aanvallen erop counteren. Dat schrijft het ACV in een speciaal nummer van het militantenmagazine Vakbeweging over de index¹. Ook COC staat achter die campagne. De index is namelijk niet alleen van belang voor de werknemers uit de privésector, maar ook voor de ambtenaren, waaronder de personeelsleden van het onderwijs. Waarom dat zo is, lees je in dit korte overzicht.

SYLVIE VANSPEYBROECK

Wat is de index?

De index is geen loonsverhoging, maar een mechanisme dat ervoor zorgt dat je loon of wedde stijgt wanneer de consumptieprijzen stijgen. Het berekenen van de index is een complex verhaal. Om een correct beeld te hebben van de evolutie van de prijzen van goederen en diensten, moeten die namelijk voortdurend gemonitord worden. Daartoe worden de prijzen van de belangrijkste goederen en diensten bijgehouden en bijeengebracht in een korf, de indexkorf.

Statbel² doet tweejaarlijks bij meer dan vijfduizend gezinnen een huishoudbudgetonderzoek. Het resultaat daarvan vormt een onderdeel van het gewicht voor de index van twee jaar later. Nu is Statbel bezig aan het onderzoek voor de index in 2024. Ook de (evolutie van de) prijzen van de goederen worden in dat gewicht meegenomen, waarna Statbel tot de consumptie-

prijzindex komt. Daar worden de prijzen van tabaksproducten, alcohol, benzine en diesel uitgehaald, met als resultaat de gezondheidsconsumptie-index. Die gezondheidsindex wordt gebruikt voor de indexering van de lonen, wedden, sociale uitkeringen, pensioenen en huur. Het

federaal planbureau onderzoekt vooruitzichten rond de index en stelt simulaties beschikbaar³.

Voor iedereen?

Sinds 1994 is de indexering gebaseerd op de gezondheidsindex. De lonen in de privésector worden niet automatisch geïndexeerd. Daarover werd geen interprofessionele afspraak gemaakt. Het al dan niet indexeren van de lonen wordt daar per paritair comité beslist. Er zijn in de privésector verschillende indexeringsmechanismes. In sommige paritaire comités kiest men voor automatische indexering, soms ligt de hoogte van het spilmechanisme vast maar niet het tijdstip, soms wordt meermaals per jaar geïndexeerd ... Dat betekent dat niet iedereen op dezelfde bescherming kan rekenen.

In de openbare sector – dus ook in het onderwijs – geldt net als voor de sociale uitkeringen en de pensioenen de automatische indexering. Die treedt in werking wanneer de spilindex overschreden wordt. Dat gebeurt wanneer de prijzen van goederen en diensten in de gezondheidsindex met meer dan twee procent stijgen. De sociale uitkeringen en de pensioenen worden in de maand na de overschrijding van de spilindex verhoogd met twee procent. Twee maanden na de overschrijding worden de ambtenaren-wedden en -lonen verhoogd met twee procent.

De index is van ons.

Als de prijzen stijgen, zorgt de index er voor dat de lonen mee stijgen. Het ACV zal het systeem van de index blijven verdedigen, want wij geloven in de index.

Wil je meer info over de index en de bijhorende campagne? Scan dan de QR-code!

INDEX we trust!

1. Vakbeweging, februari 2022

2. Statbel: het Belgisch statistiekbureau

3. Federaal Planbureau - Indexcijfer der consumptieprijzen en inflatievooruitzichten:

https://www.plan.be/databases/17-nl-indexcijfer_der_consumptieprijzen_inflatievooruitzichten